

Ennakolliset valtionosuudet 2024

Taloustorstai 27.4.2023

Olli Riikonen

Valtionosuuslaskelmat

Valtionosuusrahoitus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan kunta itse päättää valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Tästä osiosta löytyvät Kuntaliiton koostamat valtionosuuslaskelmat ja niihin liittyviä taustatietoja kunnan taloussuunnittelun ja kirjanpidon tarpeisiin. Seuraavan vuoden talousarviovalmistelua varten julkaistaan ennakkolaskelmia useamman kerran vuodessa.

Kuntaliiton valtionosuuslaskuri on ilmainen työväline kunnan valtionosuusrahoituksen määrän arviointiin. Valtionosuuslaskuri löytyy erikseen kunkin vuoden kohdalta.

Kuntaliiton jakoavain auttaa hahmottamaan sote-uudistuksen vaikutuksia kunnan talouteen. Maaliskuun 2023 laskelmilla päivitetty jakoavain-excel löytyy heti tästä alapuolelta.

Laaja diapaketti sote-uudistuksen vaikutuksista kuntien verotuloihin ja valtionosuuksiin löytyy [täältä](#).

↓ [Ennakollinen valtionosuuslaskelma 2024.](#)

Julkaistu 6.4.2023, päivitys 18.4.2023 (lisätty maakuntavertailu).

↓ [Jakoavain - kuntien tilinpäätösmuutokset \(lopputarkistus\)](#)

Päivitetty 21.4.2023 (sisältää siirtolaskelmien lopputarkistuksen)

↓ [Valtionosuuslaskuri 2024.](#)

Laskuri ennakollisilla vuoden 2024 laskelmatiedoilla. Julkaistu 24.4.2023.

↓ [Valtionosuuksien aikasarja 2010-2021 \(excel-tiedosto\)](#)

Päivitetty 3.5.2021

Valtionosuuslaskelmien kovin ydin: <https://www.kuntaliitto.fi/talous/valtionosuudet/valtionosuuslaskelmat>

Helpoin reitti: Googleta valtionosuuslaskelmat

Valtionosuudet 2024

Päivitys 6.4.2023

[Ensimmäinen ennakollinen laskelma](#) kuntien vuoden 2024 valtionosuuksista on julkaistu. Tämä laskelma on yhteenveto ja sisältää kunnan taloussuunnittelun ja kirjanpidon kannalta välttämättömät tiedot.

Laskelman luvut perustuvat [VM:n 6.4. julkaisemiin yksityiskohtaisempiin tietoihin](#). VM:n laskelmissa on huomioitu kuntien TP21 ja TPA22 -lukujen mukaiset hyvinvointialueille siirtyvät kustannukset sekä tuoreimmat arviot hyvinvointialueiden rahoittamiseen kunnista siirtyvistä verotuloista sekä muut valtionosuuslaskennan perustana olevat tällä hetkellä ajantasaisimmat laskentatekijät.

Kuntaliiton yhteenvetolaskelmassa VM:n lukuihin on lisätty opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden vaikutus kunnan valtionosuuteen. Tämä ns. OKM-vos on huomioitu tämän vuoden tietojen mukaisena. Taulukossa on myös vertailulaskelma, minkä verran kunnan valtionosuudet muuttuvat tähän vuoteen verrattuna.

Huomaa, että sarakejärjestys on hieman muuttunut aiemmasta. VM:n valtionosuuden laskentatekijät on esitetty ensin, sen jälkeen omana sarakkeena OKM-vos ja värikkäällä pohjalla olevassa sarakkeessa kunnan kannalta merkityksellisin luku eli kunnan valtionosuudet yhteensä.

Kunnan saamassa valtionosuusmaksatuksessa huomioidaan myös kotikuntakorvaukset. Koska ne kuuluvat kuitenkin kunnan kirjanpidossa toimintatuottoihin ja -kuluihin, ne esitetään tässä laskelmatiedostossa omalla välilehdellään. Kotikuntakorvaustiedot eivät ole päivittyneet, vaan ovat tämän vuoden valtionosuuspäätöksen mukaisia.

Seuraava varsinainen laskelmapäivitys on luvassa elokuussa.

[Ennakollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2024. Julkaistu 6.4.2023. Täydennetty vertailulaskelmavälilehdillä 12.4.2023 ja maakuntalaskelmilla 18.4.2023.](#)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Kuntien valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset 2024, yhteenveto											
2	Ensimmäinen ennakkollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2024, julkaistu 6.4.2023											
3	Lähteet:											
4	VM:n valtionosuuslaskelma 6.4.2023											
5	Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet vuodelle 2023, OPH 20.12.2023											
6	Muutoslaskelmat Kuntaliitto / Olli Riikonen											
7	Huom! Kotikuntakorvaukset erillisellä välilehdellä											
8	Sarakeotsikossa oleva numero viittaa kirjanpidon tiliin, johon ko. erä kirjataan.											
9	Kunta-nro	Kunta	Asukasluku 31.12.2022	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta (sis. sote-erät)	5502 Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus yhteensä (D+E)	5890 Veromenetysten korvaus	VM:n valtionosuudet ja veromenetysten korvaus yhteensä	5701 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (ns. OKM-vos)	Kunnan valtionosuudet yhteensä (H+I)	Valtionosuudet yhteensä €/as.	Maakunta- nro
10	YHTEENSÄ		5 533 611	1 735 742 183	832 422 208	2 568 164 391	864 000 000	3 432 164 391	14 806 606	3 446 970 997	623	
11	5	Alajärvi	9 183	3 085 897	5 541 455	8 627 353	2 026 469	10 653 822	1 548 658	12 202 480	1 329	14
12	9	Alavieska	2 447	1 782 474	1 737 476	3 519 950	529 966	4 049 916	-493 319	3 556 597	1 453	17
13	10	Alavus	11 102	2 173 541	6 565 946	8 739 486	2 475 926	11 215 412	-639 825	10 575 587	953	14
14	16	Asikkala	8 014	5 373 793	2 400 532	7 774 325	1 404 195	9 178 521	-582 168	8 596 353	1 073	7
15	18	Askola	4 763	1 612 217	1 089 701	2 701 918	830 286	3 532 204	-92 555	3 439 649	722	1
16	19	Aura	3 965	1 151 665	1 448 167	2 599 832	660 606	3 260 437	-773 678	2 486 759	627	2
17	20	Akaa	16 473	-922 614	7 414 735	6 492 121	2 779 525	9 271 646	-2 539 976	6 731 670	409	6
18	46	Enonkoski	1 341	1 502 846	570 366	2 073 213	302 173	2 375 385	-346 769	2 028 616	1 513	10
19	47	Enontekiö	1 811	2 425 909	582 203	3 008 112	397 251	3 405 363	-18 061	3 387 302	1 870	19
20	49	Espoo	305 274	393 120 237	-24 715 387	368 404 850	31 226 851	399 631 701	501 319	400 133 020	1 311	1

**Kaikkien
valtionosuuslaskelmien
tärkein sarake**

Kuntien valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset 2024, yhteenveto											
Ensimmäinen ennakkollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2024, julkaistu 6.4.2023											
Lähteet:											
VM:n valtionosuuslaskelma 6.4.2023											
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet vuodelle 2023, OPH 20.12.2023											
Muutoslaskelmat Kuntaliitto / Olli Riikonen											
Huom! Kotikuntakorvaukset erillisellä välilehdellä											
Sarakeotsikossa oleva numero viittaa kirjanpidon tiliin, johon ko. erä kirjataan.											
Kunta-nro	Kunta	Asukasluku 31.12.2022	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta (sis. sote-erät)	5502 Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus yhteensä (D+E)	5890 Veromenetysten korvaus	VM:n valtionosuudet ja veromenetysten korvaus yhteensä	5701 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus (ns. OKM-vos)	Kunnan valtionosuudet yhteensä (H+I)	Valtionosuudet yhteensä €/as.	Maakunta-nro
	YHTEENSÄ	5 533 611	1 735 742 183	832 422 208	2 568 164 391	864 000 000	3 432 164 391	15 654 580	3 447 818 971	623	
49	Espoo	305 274	393 120 237	-24 715 387	368 404 850	31 226 851	399 631 701	501 319	400 133 020	1 311	1
91	Helsinki	664 028	218 316 161	-60 023 065	158 293 096	90 222 672	248 515 768	33 473 959	281 989 727	425	1
92	Vantaa	242 819	141 525 273	-5 000 959	136 524 314	30 821 842	167 346 155	20 179 674	187 525 829	772	1
564	Oulu	211 848	57 241 453	34 614 561	91 856 015	29 952 041	121 808 055	891 170	122 699 225	579	17
398	Lahti	120 175	44 107 394	22 916 387	67 023 781	18 621 318	85 645 099	-4 077 446	81 567 653	679	7
837	Tampere	249 009	-36 679 274	843 520	-35 835 754	37 414 475	1 578 721	78 311 426	79 890 147	321	6
853	Turku	197 900	3 062 993	-3 237 981	-174 988	32 246 865	32 071 876	42 085 253	74 157 129	375	2
638	Porvoo	51 232	47 546 824	-3 492 524	44 054 300	7 490 133	51 544 433	-1 028 186	50 516 247	986	1
205	Kajaani	36 297	685 816	12 232 918	12 918 733	5 826 699	18 745 432	31 053 934	49 799 366	1 372	18
905	Vaasa	67 988	368 045	3 776 600	4 144 645	10 771 602	14 916 246	28 342 371	43 258 617	636	15
167	Joensuu	77 513	6 541 860	22 679 676	29 221 536	12 924 552	42 146 088	-761 621	41 384 467	534	12
179	Jyväskylä	145 887	6 014 322	34 461 235	40 475 557	21 602 336	62 077 893	-23 235 940	38 841 953	266	13
257	Kirkkonummi	40 722	35 616 545	-946 133	34 670 412	4 591 975	39 262 387	-1 716 330	37 546 057	922	1
543	Nurmijärvi	44 458	36 035 556	-223 904	35 811 653	5 299 037	41 110 690	-7 379 324	33 731 366	759	1
743	Seinäjoki	65 323	14 827 127	10 579 386	25 406 513	10 096 833	35 503 346	-2 659 770	32 843 576	503	14
297	Kuopio	122 594	-12 292 849	25 279 829	12 986 980	19 579 003	32 565 983	-1 768 839	30 797 144	251	11
272	Kokkola	48 006	14 666 534	8 823 481	23 490 016	7 701 034	31 191 050	-969 041	30 222 009	630	16
444	Lohja	45 811	16 023 746	6 529 777	22 553 523	7 235 215	29 788 737	-994 203	28 794 534	629	1
Tietoa aineistosta Vos-laskelma Vos maakunnittain Kotikuntakorvaukset Vert1 Vert2											

Jokaisen sarakkeen kohdalla on alaspäin osoittava nuoli = suodatuspainike. Sen avulla voit kätevästi lajitella tietoja suurimmasta pienimpään tai päinvastoin minkä tahansa sarakkeen tietojen mukaan.

Huomaa useat välilehdet!

Vuoden 2023 valtionosuudet

Päätaulukosta löytyy myös
vertailu edelliseen (tähän)
vuoteen ja tämän vuoden
laskelma

Joidenkin kuntien valtionosuuksiin tulee suuria muutoksia tähän vuoteen verrattuna (kuvassa suurimmat menettäjät €/as.).

Syynä ovat sote-laskelmissa tapahtuneet muutokset TA22 ja TPA22 välillä.

Selityksiä voit etsiä Vert1 ja Vert2 – välilehdiltä.

Syynä ovat sote-laskelmissa tapahtuneet muutokset TA22 ja TPA22 välillä.

Selityksiä voit etsiä Vert1 ja Vert2 – välilehdiltä.

menettäjät €/as.).

Syynä ovat sote-laskelmissa tapahtuneet muutokset TA22 ja TPA22 välillä.

Selityksiä voit etsiä Vert1 ja Vert2 –välilehdiltä.

Valtionosuuksien muutos yhteensä € 2023-24	Muutos yhteensä %	Muutos yhteensä €/as.	Kunta- nro	Kunta	Asukas- luku	Perus- maksu €/as.	Perus- maksu muutosrajoitin ja siirtymätasaus)
-141 296 523	-3,9 %	-29			5 507 501	1 884 451 719	
-1 555 045	-43,6 %	-465		Pello	3 296	1 887 390	
-912 160	-21,2 %	-427		Lumijoki	2 018	2 881 447	
-1 602 512	-32,3 %	-409	976	Ylitornio	3 830	2 840 029	
-307 670	-41,3 %	-407	421	Lestijärvi	719	671 541	
-928 933	-21,6 %	-380	284	Koski Tl	2 271	2 181 391	965 830
-1 098 789	-39,3 %	-356	689	Rautjärvi	3 092	2 020 864	450 505
-17 845 217	-78,9 %	-347	285	Kotka	51 241	5 699 290	5 505
-355 468	-18,4 %	-318	483	Merijärvi	1 076	946 100	956 844
-6 362 593	-40,5 %	-308	301	Kurikka	20 197	2 000 000	10 993 484
-2 755 494	-25,8 %	-307	761	Somero	8 563	1 720 463	4 177 982
-621 453	-42,7 %	-291	707	Rääkkylä	2 000	263 976	1 231 830
-2 982 153	-20,3 %	-284	260	Kitee	8 577	8 445 263	5 042 144
-854 539	-23,0 %	-282	403	Lappajärvi	2 866	1 459 362	1 526 725
-1 276 288	-20,2 %	-278	848	Tohmajärvi	4 241	2 331 420	2 436 794
-2 715 203	-18,2 %	-273	5	Alajärvi	9 311	5 923 463	5 450 163
-1 166 120	-32,3 %	-269	6	Uusikaupunki	4 161	843 772	2 474 427
-504 579	-58,9 %	-263	1	Isojoki	1 891	261 713	611 126
-2 867 371	-31,9 %	-262	422	Lieksa	10 543	4 512 112	2 662 934

2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
47 222	510 917	3 658 139	648 350	4 306 489	1 896	2	2
2 455 567	595 412	3 050 979	-258 450	2 792 529	903	9	9
16 714 794	7 795 135	24 509 929	-1 899 221	22 610 708	441	8	8
1 903 039	241 773	2 144 812	-208 749	1 936 063	1 799	17	17
13 807 533	4 466 290	18 273 823	-2 562 167	15 711 656	778	14	14
8 598 445	1 840 449	10 438 894	239 673	10 678 567	1 247	2	2
1 495 806	524 427	2 020 233	-564 341	1 455 892	716	12	12
13 487 406	2 114 261	15 601 667	-924 227	14 677 440	1 486	12	12
2 986 087	666 116	3 652 203	55 775	3 707 978	1 294	14	14
4 768 214	989 321	5 757 535	575 095	6 332 630	1 493	12	12
11 373 625	1 995 400	13 369 025	1 548 658	14 917 683	1 602	14	14
3 318 198	938 648	4 256 846	-644 669	3 612 177	868	12	12
872 839	502 073	1 374 912	-518 933	855 979	453	14	14
7 175 045	2 080 064	9 255 109	-270 652	8 984 457	852	12	12

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Sote-siirtolaskelmien muutos marraskuu 2022 -> huhtikuu 2023											
2	Lähteet:											
3	Sote-uudistus.fi/Kuntien rahoituslaskelmat, marraskuu 2022											
4	VM/valtionosuuslaskelmia, Kuntien ennakkolliset sote-laskelmat, huhtikuu 2023											
5												
6												

nro	Kunnat	Siirtyvät kustannukset (TP21+TA22)	Siirtyvät kustannukset (TP21+TPA22)	Siirtyvien kustannusten muutos D-C	Siirtyvät tulot aiemmin (TP21+TA22)	Siirtyvät tulot nyt (TP21+TPA22)	Siirtyvien tulojen muutos G-F	Tulojen muutos - kustannusten muutos H-E	Valtionosuudet yhteensä, muutos 2023-24
	Koko maa	21 233 581 000	21 800 502 000	566 921 000	21 229 990 085	21 800 502 000	570 511 915	3 590 915	-138 309 962
5	Alajärvi								
9	Alavieska								
10	Alavus								
16	Asikkala								
18	Askola								
19	Aura								
20	Akaa								
46	Enonkoski								
47	Enontekiö								
49	Espoo								
50	Eura								
51	Eurajoki								
52	Evijärvi								
61	Forssa								
69	Haapajärvi								
71	Haapavesi								
72	Hailuoto								
74	Halsua								
75	Hamina								
77	Hankasalmi								
78	Hanko								
79	Harjavalta								
81	Hartola								
82	Hattula	31 402 359	31 843 291	440 932	31 987 228	32 628 346	641 119	200 186	-971 847

Tämä on lisätietoa.

Poistamalla tämän tekstiruudun, voit perehtyä lukuihin tarkemmin.

Vert1 –välilehdellä verrataan sote-siirtolaskelmissa tapahtunutta muutosta

Vert2-välilehdellä rinnakkain v. 2023-24 ja helpottaa erityisesti sote-erien muutosvertailua ja kuinka paljon se selittää peruspalvelujen vos-muutosta (selittää melkein kaiken). Kuvassa sote-erien suurimmat €+muutokset.

Vuoden 2023 ja 2024 valtionosuuksien vertailu															
Kunta-nro	Kunta	Asukasluku 31.12.2021	Asukasluku 31.12.2022	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta (sis. sote- erät) 2023	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta (sis. sote- erät) 2024	Peruspalvelujen vos- muutos 2023-24 F-E	Sote-erien vaikutus yhteensä 2023 K+M	Sote-erien vaikutus yhteensä 2024 L+N+O+P	Sote-erien muutos 2023-24 I-H	Sote-uudistuksen muutosrajoitin 2023	Sote-uudistuksen muutosrajoitin 2024	Sote-uudistuksen järjestelmä- muutoksen tasaus vuodelle 2023	Sote-uudistuksen järjestelmä- muutoksen tasaus vuodelle 2024	Jälkikäteis- tarkistuksesta johtuva valtionosuuden lisäsiirtotarve 2024	Vos-lisäsiirron huomioiminen takautuvasti vuoden 2023 osalta (50 %) 2024
	YHTEENSÄ	5 517 897	5 533 611	1 900 471 956	1 735 742 183	-164 729 773	-3 590 915	-242 307 971	-238 717 056	-3 590 915	-0	0	-737 908	-161 046 709	-80 523 354
91	Helsinki	658 457	664 028	133 641 056	218 316 161	84 675 105	-83 668 593	-20 619 793	63 048 800	-6 980 980	43 624 658	-76 687 613	-35 256 276	-19 325 450	-9 662 725
49	Espoo	297 132	305 274	347 986 872	393 120 237	45 133 364	116 316 489	144 636 469	28 319 980	85 654 835	114 000 023	30 661 654	43 963 198	-8 884 501	-4 442 251
837	Tampere	244 223	249 009	-63 198 937	-36 679 274	26 519 663	-71 724 428	-47 662 104	24 062 324	-53 845 192	-34 624 135	-17 879 236	-2 167 469	-7 247 000	-3 623 500
564	Oulu	209 551	211 848	47 321 284	57 241 453	9 920 169	-36 186 101	-24 987 334	11 198 767	-23 160 296	-12 366 375	-13 025 805	-3 372 724	-6 165 490	-3 082 745
235	Kauniainen	10 396	10 284	16 020 237	20 966 424	4 946 187	8 851 264	13 745 240	4 893 976	7 363 193	10 683 109	1 488 071	3 511 080	-299 299	-149 650
202	Kaarina	35 497	35 848	22 592 515	27 475 104	4 882 589	4 495 556	8 781 876	4 286 320	3 039 878	6 946 534	1 455 678	3 400 288	-1 043 297	-521 649
205	Kajaani	36 493	36 297	-3 043 160	685 816	3 728 976	-12 651 741	-8 715 548	3 936 193	-7 752 868	-4 691 393	-4 898 873	-2 439 608	-1 056 365	-528 182
244	Kempele	19 116	19 300	14 912 834	18 232 011	3 319 177	-2 416 939	700 061	3 117 000	-843 978	1 520 444	-1 572 961	22 159	-561 695	-280 847
543	Nurmijärvi	44 127	44 458	33 406 579	36 035 556	2 628 977	5 120 775	7 439 366	2 318 591	2 860 712	5 907 626	2 260 063	3 472 556	-1 293 877	-646 939
743	Seinäjoki	64 736	65 323	11 684 400	14 827 127	3 142 726	-8 187 192	-6 054 142	2 133 050	-5 497 885	-2 961 305	-2 689 307	-241 158	-1 901 119	-950 560
758	Sodankylä	8 187	8 134	2 020 691	4 281 934	2 261 243	-5 567 326	-3 891 367	1 675 959	-3 690 454	-2 528 040	-1 876 872	-1 008 237	-236 727	-118 363
423	Lieto	20 291	20 497	12 704 709	14 727 608	2 022 899	1 703 954	3 156 939	1 452 985	1 467 114	3 102 133	236 840	949 604	-596 532	-298 266
755	Siuntio	6 198	6 217	4 810 696	5 782 192	971 496	1 301 277	2 378 634	1 077 357	464 360	1 342 390	836 917	1 307 647	-180 936	-90 468
638	Porvoo	51 149	51 232	45 425 709	47 546 824	2 121 115	19 427 005	20 498 561	1 071 556	13 635 707	16 187 511	5 791 298	6 547 585	-1 491 024	-745 512

Kuntien valtionosuudet maakunnittain 2023-24

	Vos 2023	Vos 2024	Muutos 2023-24	Muutos, %	Vos 2023 €/as.	Vos 2024 €/as.	Muutos €/as.	% vos:sta -24	% väestöstä -22	Väestö 31.12.2021	Väestö 31.12.2022	Maakunta- nro
Manner-Suomi	3 585 280 954	3 446 970 997	-138 309 957	-3,9 %	650	623	-27			5 517 897	5 533 611	0
Uusimaa	1 095 223 565	1 217 887 177	122 663 613	11,2 %	639	703	64	35,3 %	31,3 %	1 714 741	1 733 033	1
Kainuu	75 800 799	82 607 465	6 806 666	9,0 %	1 064	1 171	108	2,4 %	1,3 %	71 255	70 521	18
Pirkanmaa	255 931 670	267 037 229	11 105 559	4,3 %	485	501	16	7,7 %	9,6 %	527 478	532 671	6
Pohjois-Pohjanmaa	405 592 224	403 658 015	-1 934 209	-0,5 %	976	969	-7	11,7 %	7,5 %	415 603	416 543	17
Varsinais-Suomi	289 015 543	277 751 917	-11 263 626	-3,9 %	598	572	-26	8,1 %	8,8 %	483 477	485 567	2
Keski-Pohjanmaa	59 271 865	55 425 001	-3 846 863	-6,5 %	873	817	-55	1,6 %	1,2 %	67 915	67 805	16
Pohjanmaa	169 716 939	158 334 004	-11 382 934	-6,7 %	964	898	-66	4,6 %	3,2 %	176 041	176 323	15
Päijät-Häme	158 157 920	142 755 241	-15 402 679	-9,7 %	771	698	-73	4,1 %	3,7 %	205 124	204 528	7
Etelä-Pohjanmaa	166 923 199	148 207 786	-18 715 413	-11,2 %	870	777	-94	4,3 %	3,4 %	191 762	190 774	14
Pohjois-Savo	128 370 428	111 835 696	-16 534 732	-12,9 %	517	452	-65	3,2 %	4,5 %	248 363	247 689	11
Lappi	117 029 093	101 143 094	-15 885 999	-13,6 %	663	575	-88	2,9 %	3,2 %	176 494	175 795	19
Etelä-Karjala	66 360 566	57 066 451	-9 294 116	-14,0 %	526	455	-71	1,7 %	2,3 %	126 107	125 353	9
Keski-Suomi	178 375 571	141 370 463	-37 005 108	-20,7 %	654	519	-135	4,1 %	4,9 %	272 683	272 437	13
Pohjois-Karjala	148 068 713	113 122 403	-34 946 310	-23,6 %	907	696	-211	3,3 %	2,9 %	163 281	162 540	12
Satakunta	95 030 225	69 054 851	-25 975 374	-27,3 %	443	325	-119	2,0 %	3,8 %	214 281	212 556	4
Kanta-Häme	81 795 407	59 183 536	-22 611 871	-27,6 %	481	349	-131	1,7 %	3,1 %	170 213	169 537	5
Etelä-Savo	43 017 267	30 889 066	-12 128 201	-28,2 %	327	237	-90	0,9 %	2,4 %	131 688	130 451	10
Kymenlaakso	51 599 960	9 641 600	-41 958 361	-81,3 %	320	60	-259	0,3 %	2,9 %	161 391	159 488	8

Havaintoja ja muistettavaa

- Kuntien valtionosuudet 2024 olisivat 3,9 % (140 M€) alemmalla tasolla kuin tänä vuonna
- Tärkein selitys on siirtyvän sote-kustannuksen kasvu, jota kasvaneet verotulot eivät kata -> pysyvä ”loppupiiska” 161 M€ (tasasuuruinen kaikille €/as.) ja vuoden 2023 osuuden ”takaisinperintä” vuonna 2024 on siihen +50 % eli n. 80 M€
- Laskelmissa ovat muuttuneet sekä sote-kustannus (talousarvio 2022 -> tilinpäätösarvio 2022) että arvio siirtyvistä verotuloista
- Kumpikaan luku ei ole vielä lopullinen – siirtyvä sote-kustannus tiedetään, kun kuntien tiedot ovat VK*:n KKTPP**:ssa kesäkuussa, siirtyvä verotulo lopullisesti verotuksen valmistuttua lokakuussa, luotettava arvio kesäkuussa
- Seuraava laskelmapäivitys tulee elokuun lopulla
- Valtionosuuslaskelmat päivittyvät syksyllä vielä pari kertaa
- Seuraavan vuoden valtionosuudet varmistuvat vasta loppuvuonna, kun valtion budjetti on eduskunnassa hyväksytty, mutta marraskuussa on jo melko lopullista.

* VK = Valtiokonttori

** KKTPP = Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätöstiedot
palveluluokkakohtaisesti

Paljonko valtionosuudet voivat vielä muuttua?

- Vuosien 2022 ja 2023 valtionosuudet koko maan tasolla kasvoivat kevään ensimmäisestä laskelmasta lopulliseen laskelmaan n. 2,5 prosenttia
- Yleensä vuoden edetessä siis luvut hieman tarkistuvat ylöspäin (indeksitarkistukset ym. laskentatekijät)
- Kuntakohtaisesti muutokset voivat olla tietenkin suuria
- Tärkeimmät valtionosuustasoon vaikuttavat tekijät ovat siirtyvä sote-kustannus ja siirtyvä verotulo (vuoden 2022 maksuunpannut verotulot)
- Jos kunnan sote-kustannus TPA22 = lopullinen TP22 -> muutokset riippuvat lähinnä siirtyvän verotulon muutoksesta
- Valtionosuuksien muut laskentatekijät muuttavat laskelmia vain vähän
- Uuden hallituksen kuntapolitiikka? Tuleeko indeksijäädytyksiä tai suoria valtionosuusleikkauksia? Puuttuminen kuntien valtionosuuksiin olisi käytännössä puuttumista koulutukseen – perusopetukseen ja toisen asteen koulutukseen

Miten voi arvioida sote- ja veromuutosten vaikutusta?

Vastaus on Kuntaliiton Jakoavain

Kunnan tuloslaskelma ja skenaario vuodesta 2023 eteenpäin					
Jakoavain on kuntien tueksi laadittu apuväline. Lähtötiedot on tarkoitettu taloussuunnittelun ja laskennan pohjaksi.					
Päivitetty: 11.4.2023 Mehtonen					
(Luvut 1000 euroina)					
Valitse kunta:					
Luhanka					
	TP21:	TPA22:			
Siirtyvien sote-nettokäyttökulujen simulointi:	-2 930	-3 297	<- Esitetyt tilinpäätösarvion 2022 mukaiset kulut. Voit korvata sen tp22 luvulla.		
Siirtyvien pela-nettokäyttökulujen simulointi:	-63	-60			
	Maksuunpantu vero 2022:			Kuntaliiton veroennuste MP2022:	
Kunnallisveron simulointi:	1 966	<- Esitetyt VM:n veroennuste.		2 070	
Yhteisöveron simulointi:	395	Jos haluat, voit korvata sen Kuntaliiton veroennusteella. tarkista muutos alta (rivi 64 alkaen).		385	
	2022	Siirtyvät erät	Alkuperäinen siirtolaskelma 2023	Tarkistettu siirtolaskelma:	2025
siitä: Muutosrajoitin			282	261	261
siitä: Siirtymätasaus (jaksotettu)			342	316	303
siitä: Lopputarkistuksen yhteisesti leikattava osuus				-20	-20
siitä: Lopputarkistuksen takaisinperintä vuodelta 2023				-10	-10
Rahoituserät	10		5	10	10
TILIKAUDEN TULOS	259		166	239	227
Tilikauden tulos €/asukas	374		240	346	328
Valtionosuudet:					
Alkuperäinen (siirtolaskelma 6.4)	2 514			657	644
Muokattu	2 514			657	644
Ero	0			0	0
Ero (€/asukas)	0			0	0

Jos tiedät, että valtionosuuslaskelmien pohjana oleva sote-tilinpäätösarvio viime vuodelta poikkeaa reippaasti lopullisesta, voit syöttää uudet luvut Kuntaliiton Jakoavaimeen, joka laskee, paljonko valtionosuus muuttuu.

Jos arvelet, että verotuloarvio on pielessä, voit simuloida sitäkin toisenlaisilla luvuilla.

Esimerkki, jos sote-kulu muuttuu

- Siirtyviä sote-kuluja arvioidaankin olevan todellisuudessa 100.000 euroa enemmän
- Vaikutukset vos-laskelmassa muutosrajoittimeen ja siirtymätasaukseen
- Yhteisvaikutus vähentää valtionosuuksia 52.000 €

Kunnan tuloslaskelma ja skenaario vuodesta 2023 eteenpäin									
Jakoavain on kuntien tueksi laadittu apuväline. Lähtötiedot on tarkoitettu taloussuunnittelun ja laskennan pohjaksi.									
Päivitetty: 11.4.2023 Mehtonen									
(Luvut 1000 euroina)									
Valitse kunta:									
Lohanka									
Valitse kunta									
TP21:TPA22:									
Siirtyvien sote-nettokäyttökulujen simulointi:-2 930-3 397									
Siirtyvien pela-nettokäyttökulujen simulointi:-63-60									
Maksuunpantu vero 2022:									
Kunnallisveron simulointi:1 966									
Yhteisöveron simulointi:395									
Kuntaliiton veroennuste MP2022:2 070									
Jos haluat, voit korvata sen Kuntaliiton veroennusteella.385									
tarkista muutos alta (rivi 64 alkaen).									
2022Siirtyvät erät2023									
siitä: Muutosrajoitin282									
siitä: Siirtymätasaus (jaksotettu)342									
siitä: Lopputarkistuksen yhteisesti leikattava osuus									
siitä: Lopputarkistuksen takaisinperintä vuodelta 2023									
Rahoituserät5									
TILIKAUDEN TULOS166									
Tilikauden tulos €/asukas240									
Alkuperäinen siirtolaskelma									
Tarkistettu siirtolaskelma:									
20242025									
230230									
295283									
-20-20									
-10-10									
1010									
188175									
271254									
Valtionosuudet:									
Alkuperäinen (siirtolaskelma 6.4)2 514									
Muokattu2 514									
Ero0									
Ero (€/asukas)0									
657644									
605593									
-52-52									
-75-75									

Esimerkki verotulojen muutosvaikutuksesta

- Luhangan verotulot ovat Kuntaliiton arviossa VM:n lukuja parempia
- Syötetään Kuntaliiton luvut ”maksuunpantu vero 2022” –soluihin
- Kunnallisverot +104 t€ ja yhteisöverot -10 t€, yht. +94 t€
- Valtionosuudet kasvavat 66.000 €

Kunnan tuloslaskelma ja skenaario vuodesta 2023 eteenpäin				
Jakoavain on kuntien tueksi laadittu apuväline. Lähtötiedot on tarkoitettu taloussuunnittelun ja laskennan pohjaksi.				
Päivitetty: 11.4.2023 Mehtonen (©) Suomen Kuntaliitto 2023				
(Luvut 1000 euroina)				
Valitse kunta:				
Luhanka				
	TP21:	TPA22:		
Siirtyvien sote-nettokäyttökulujen simulointi:	-2 930	-3 297	<- Esitetyt tilinpäätösarvion 2022 mukaiset kulut. Voit korvata sen tp22 luvulla.	
Siirtyvien pela-nettokäyttökulujen simulointi:	-63	-60		
	Maksuunpantu vero 2022:			Kuntaliiton veroennuste MP2022:
Kunnallisveron simulointi:	1 966	<- Esitetyt VM:n veroennuste.		2 070
Yhteisöveron simulointi:	395	Jos haluat, voit korvata sen Kuntaliiton veroennusteella. tarkista muutos alta (rivi 64 alkaen).		385

Kunnan tuloslaskelma ja skenaario vuodesta 2023 eteenpäin				
Jakoavain on kuntien tueksi laadittu apuväline. Lähtötiedot on tarkoitettu taloussuunnittelun ja laskennan pohjaksi.				
Päivitetty: 11.4.2023 Mehtonen (©) Suomen Kuntaliitto 2023				
(Luvut 1000 euroina)				
Valitse kunta:				
Luhanka				
	TP21:	TPA22:		
Siirtyvien sote-nettokäyttökulujen simulointi:	-2 930	-3 297	<- Esitetyt tilinpäätösarvion 2022 mukaiset kulut. Voit korvata sen tp22 luvulla.	
Siirtyvien pela-nettokäyttökulujen simulointi:	-63	-60		
	Maksuunpantu vero 2022:			Kuntaliiton veroennuste MP2022:
Kunnallisveron simulointi:	2 070	<- Esitetyt VM:n veroennuste.		2 070
Yhteisöveron simulointi:	385	Jos haluat, voit korvata sen Kuntaliiton veroennusteella. tarkista muutos alta (rivi 64 alkaen).		385
	2022	Siirtyvät erät	Alkuperäinen siirtolaskelma 2023	Tarkistettu siirtolaskelma: 2024 2025
siitä: Muutosrajoitin			282	301 301
siitä: Siirtymätaaus (jaksotettu)			342	342 330
siitä: Lopputarkistuksen yhteisesti leikattava osuus				-20 -20
siitä: Lopputarkistuksen takaisinperintä vuodelta 2023				-10 -10
Rahoituserät	10		5	10 10
TILIKAUDEN TULOS	353		166	333 321
Tilikauden tulos €/asukas	510		240	481 464
Valtionosuudet:				
Alkuperäinen (siirtolaskelma 6.4)	2 514			657 644
Muokattu	2 514			723 711
Ero	0			66 66
Ero (€/asukas)	0			96 96

Miten oppisi ymmärtämään, millä perusteella valtionosuudet määräytyvät?

Kuntaliiton valtionosuuslaskurilla
tietysti

Valtionosuuslaskurin
löydät valtionosuus-
laskelmat-sivulta
aina kulloisenkin
vuoden kohdalta eli
vastaavasta paikasta,
josta valtionosuus-
laskelmatkin löytyvät

Vuoden 2024 laskuri
ennakollisilla
tiedoilla julkaistu
24.4.2023

24.4.2023, Kuntaliitto / Olli Riikonen. Lähde: VM:n valtionosuuslaskelmat 6.4.2023 ja OKM-vos 2023

KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2024

Taulukon täyttöohje:
Valitse, syötä tai tarkista sinisten kenttien tiedot
Tiedot siirtyvät automaattisesti työkirjan muista taulukoista näihin turkoosiin värisiin kenttiin. Tarkista tiedot.

Lisätiedot: Suomen Kuntaliitto / Olli Riikonen, puh. 050 477 5619 ja Mikko Mehtonen, puh. 050 592 8986

Kunta: **Akaa** Klikkaa solu aktiiviseksi ja valitse kunta alasvetovalikosta

Asukasluku 31.12.2022: **16 473**

YHTEENVETO

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (VM)	euroa	euroa/asukas
Ikärakenne	25 908 136	1 573
Muut laskennalliset kustannukset	2 417 007	147
Kunnan laskennalliset kustannukset yhteensä	28 325 143	1 719
Kunnan omarahoitusosuus laskennallisesta kustannuksesta	-1 395,32 €/asukas	-1 395
Valtion osuus laskennallisesta kustannuksesta	5 340 037	324
Lisäosat	331 300	20
Valtionosuuteen tehtävät vähennykset ja lisäykset yhteensä	-6 594 268	-400
JOSTA: sote-uudistuksen pysyvät tasauserät:		
Muutosrajoitin	-2 450 119	-149
Siirtymätasaus (vuonna 2024)	-2 110 651	-128
Jätkikäteistarkistuksesta johtuva valtionosuuden lisäsiirtotarve	-479 420	-29
Vos-lisäsiirron huomioiminen takautuvasti vuoden 2023 osalta	-239 710	-15
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennen tulopohjan tasausta	-922 932	-56

Huomaa kaaviot valtionosuuden muodostumisesta!

Luvut sekä absoluuttisin euroin että alapuolella €/asukas!

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti	22,09 %
Kunnan oma valtionosuusprosentti	18,85 %

Yhteensä (ne
OKM valtionc
Sote-uudistul
Lisäykset ja v
Lisäosat
Verokompen
Verotuloihin
Valtionosuus

Tietoa aineistosta 1.Käyttöohjeet 2.Yhteenveto 3.Ikärakenne 4.Muut lask. kustannukset 5.Lisäosat 6.Vähennykset ja lisäykset 8.Opetus ja kulttuuri, muu vos 9.Lukio

Mitä hyötyä laskurista on?

- Näyttää valtionosuuslaskennan mekaniikan
- Sisältää kaikki valtionosuuslaskennan osatekijät:
havainnollistaa siis, mistä laskentatekijöistä muodostuu mm.
VM:n peruspalvelujen valtionosuus ja OKM:n valtionosuus
- Voit itse muuttaa laskentatekijöitä ja testata, miten
väestömäärän muutos eri ikäryhmissä vaikuttaisi
valtionosuuksiin
- Erityisesti hyötyä on OKM:n valtionosuuksien ennakkoinnissa,
koska niistä ei tule ennakkolaskelmia, mutta laskuriin
kunnan ajantasaiset tiedot syöttämällä laskuri laskee
valmiiksi arvion valtionosuuksista

Kuntalainsäädäntö

Kuntien tehtävät ja
toiminta

Kuntatalous

Kuntatalouden seuranta
ja arviointi

Valtionosuuslaskelmia

Vuosi 2024

[Valtionosuuksien ennakkolliset laskentatiedot vuodelle 2024](#) (sisältää useita välilehtiä), 6.4.2023

[Kuntien ennakkolliset sote-laskelmat](#) (sisältää useita välilehtiä, excel)

[Lisätietoa sote-siirtolaskelman jälkikäteistarkastuksesta](#) (PPT)

Vuosi 2023

Kun	A	B	C	D	E	F	G	H	I
	Kunnan peruspalvelujen		valtionosuus vuonna 2024						
	VM/KAO 5.4.2023								
	2022 kuntajako								
	Valtiono	22,16 %							
5	Kuntien lk	293							
	Kunta-numero	Kunta	Asukasmäärä 31.12.2022	Ikärakenne, laskennallinen kustannus	Muut laskennalliset kustannukset	Laskennalliset kustannukset yhteensä	Omarahoitusosuus, €/as	Omarahoitusosuus, €	Valtionosuus omarahoitusosuuden jälkeen (välisumma)
6									
7	YHTEENSÄ		5 533 611	8 182 122 823	1 737 164 625	9 919 287 448	1 395,32	7 721 158 101	2 198 129 347
8	5	Alajärvi	9 183	15 151 013	1 979 399	17 130 412	1 395,32	12 813 224	4 317 188
9	9	Alavieska	2 447	4 528 693	418 864	4 947 557	1 395,32	3 414 348	1 533 209
10	10	Alavus	11 102	17 555 469	2 030 360	19 585 829	1 395,32	15 490 843	4 094 986
11	16	Asikkala	8 014	10 579 598	1 678 897	12 258 495	1 395,32	11 182 094	1 076 401
12	18	Askola	4 763	8 298 573	823 195	9 121 767	1 395,32	6 645 909	2 475 858
13	19	Aura	3 965	7 073 549	524 533	7 598 083	1 395,32	5 532 444	2 065 639
14	20	Akaa	16 473	25 908 136	2 416 996	28 325 132	1 395,32	22 985 106	5 340 025
15	46	Enonkoski	1 341	1 601 323	995 933	2 597 256	1 395,32	1 871 124	726 132
16	47	Enontekiö	1 811	2 161 264	1 843 739	4 005 003	1 395,32	2 526 925	1 478 079
17	49	Espoo	305 274	532 058 524	157 700 229	689 758 753	1 395,32	425 954 918	263 803 835
18	50	Eura	11 276	16 243 392	2 113 061	18 356 454	1 395,32	15 733 628	2 622 825
19	51	Eurajoki	9 211	14 932 216	1 608 732	16 540 948	1 395,32	12 852 293	3 688 655
20	52	Evijärvi	2 346	3 703 963	579 986	4 283 949	1 395,32	3 273 421	1 010 528
21	61	Forssa	16 459	19 226 881	3 882 134	23 109 016	1 395,32	22 965 572	143 444

Mitä virkaa VM:n laskelmilla?

- Samat luvut ovat Kuntaliiton laskelmissa ja laskurissa
- Yksityiskohtainen VM:n vos-laskelma taulukkomuodossa
- Näissä ei OKM-vossia!!!
- Ei siis sisällä kaikkia valtionosuuksia
- Maksatus-sarakkeessa mukana kotikuntakorvaukset (ei ole valtionosuutta)
- <https://vm.fi/valtionosuuslaskelmia>

Koulutusmuoto	01 Laskennall. perusteen yksiköiden lkm	02 Laskennall. peruste /yksikkö	03 Valtionos. laskennall. peruste	04 Rahoi- tus%	05 Kokonais- rahoitus
008373 Tampereen kaupunki					
20068 Perusop: aikuisten perusopetus	4.388,0	327,33	1.436.324	100,00	1.436.324
20074 Perusop: aikuisten po arv.korj	-338,0	327,33	-110.638	100,00	-110.638
20056 Perusop: piden. vaik.keh.vamm	48,0	33.871,68	1.625.841	100,00	1.625.841
20057 Perusop: muu pidennetyn oppiv.	385,0	21.134,22	8.136.675	100,00	8.136.675
20060 Joustavan perusopetuksen lisä	61,0	2.931,21	178.804	100,00	178.804
20067 Perusop: valmistava opetus	926,0	1.323,56	1.225.617	100,00	1.225.617
20073 Perusop: valmistavan arviokorj	6,0	1.323,56	7.941	100,00	7.941
20039 Aamu- ja iltapäivätoiminta	167.261,0	26,00	4.348.786	57,00	2.478.808
20013 Lukiokoulutus, nuorten oppim.	3.679,8	7.212,04	26.538.504	100,00	26.538.504
20014 Lukiokoulutus, aikuisten oppim	508,6	4.485,89	2.281.673	100,00	2.281.673
20078 Lukiok.erityiset koul.tehtävät	1,0	988.663,00	988.663	100,00	988.663
02116 Tampereen seudun työväenopisto - vapaa sivistystyö	38.100,0	93,04	3.544.824	57,00	2.020.550
02116 Tampereen seudun työväenopisto - kotoutumissuunnitelma	247,0	93,04	22.981	100,00	22.981
02116 Tampereen seudun työväenopisto - ukrainalaisten kotoutumiss.	360,0	93,04	33.494	100,00	33.494
20089 Amm. koulutuksen perusrahoitus	1,0	64.469.303,00	64.469.303	100,00	64.469.303
20090 Amm. koulut. suoritusrahoitus	1,0	19.804.281,00	19.804.281	100,00	19.804.281
20094 Amm. koul. vaikuttavuusrahoit.	1,0	10.346.566,00	10.346.566	100,00	10.346.566
20004 Liikuntatoiminta	244.223,0	12,00	2.930.676	29,70	870.411
20005 Nuorisotyö	87.223,0	15,00	1.308.345	29,70	388.578
28074 Sara Hildenin taidemuseo - museoiden perusrahoitus	14,2	82.861,00	1.176.626	37,00	435.352
28087 Tampereen museot - museoiden perusrahoitus	36,0	82.861,00	2.982.996	37,00	1.103.709
28088 Tampereen taidemuseo - museoiden perusrahoitus	19,0	82.861,00	1.574.359	37,00	582.513
28319 Tampereen kaupunginorkesteri - perusrahoitus	117,0	56.818,00	6.647.706	37,00	2.459.651
28087 Tampereen museot - alueellinen vastuumuseotehtävä	10,0	82.861,00	828.610	85,00	704.319
28088 Tampereen taidemuseo - alueellinen vastuumuseotehtävä	3,5	82.861,00	290.014	85,00	246.511
20007 Kunnan omarah.osuus lukiokoul.	244.223,0	-93,66	0	100,00	-22.873.926
20093 Kunnan omarah.osuus amm.koul.	244.223,0	-192,82	0	100,00	-47.091.079
008373 Tampereen kaupunki	.	.	162.618.971	.	78.311.426

Tampereelle suurin €-potti OKM:stä

Jyväskylällä eniten miinusta Mikä selittää?

- Toisen asteen koulutus ratkaisevassa roolissa
- Tampereelle kaupunki järjestää ammatillista koulutusta, Jyväskylässä lukiokin on kuntayhtymän toimintaa
- Kunnan omarahoitussuus lukioon ja ammatilliseen koulutukseen vie useimpien OKM-vos-rahoituksen miinuksen puolelle
- <https://www.oph.fi/fi/palvelumme/valtionosuudet>
- <https://vos.oph.fi/rap/>

OKM-vos-laskelma niukimmillaan

Vimpelissä eniten miinusta per asukas

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Etusivu | [Takaisin](#) | [Tulostettava pdf-versio sivusta](#)

OPETUS- JA KULTTUURITOIMEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄN RAPORTIT

VALTIONOSUUS/RAHOITUSOVELLUS 2023 *** OPETUS- JA KULTTUURITOIMI *** PVM: 20.12.2022 ***
*** RAPORTTI: VOS6SL23 ***

YKSITYISKOHTAINEN LASKELMA KÄYTTÖKUSTANNUKSIIN MYÖNNETYSTÄ
VALTIONOSUUDESTA/RAHOITUKSESTA (EUROA) VUODELLE 2023.

- Tänä vuonna 81 kuntaa saa +merkkistä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta
- 212 kunnalla –merkkinen OKM-vos

Koulutusmuoto	01 Laskennall. perusteen yksiköiden lkm	02 Laskennall. peruste /yksikkö	03 Valtionos. laskennall. peruste	04 Rahoi- tus%	05 Kokonais- rahoitus
009343 Vimpelin kunta					
20004 Liikuntatoiminta	2.756,0	12,00	33.072	29,70	9.822
20005 Nuorisotyö	697,0	15,00	10.455	29,70	3.105
20007 Kunnan omarah.osuus lukiokoul.	2.756,0	-93,66	0	100,00	-258.127
20093 Kunnan omarah.osuus amm.koul.	2.756,0	-192,82	0	100,00	-531.412
009343 Vimpelin kunta	.	.	43.527	.	-776.612

Takaisin | Opetushallitus | Valtionosuudet | Sähköposti: valtionosuudet@oph.fi

Entäs 2025- ?

VM:n kuntatalousohjelma ja painelaskelma

- Karkeita suuntaviittoja ylivuotisen taloussuunnittelun pohjaksi
- Luvut elävät paljon – ennustamisen mahdottomuus vrt. korona, Ukraina, palkkaratkaisut, inflaatio, talouspolitiikka, kuntapolitiikka...

Kuntalainsäädäntö

Kuntien tehtävät ja toiminta

Kuntatalous

Kuntatalouden seuranta ja arviointi

Kuntatalousohjelma

Pidennyksen hakeminen alijäämän kattamiskaudelle

Säädösvalmistelun kuntavaikutusten arviointi

Talousraportointi

Valtionosuudet ja kotikuntakorvaukset

Kuntien koronatuot

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto

Kuntatalousohjelma

Kuntatalousohjelma syventää valtion julkisen talouden suunnitelman (JTS) ja talousarvioesityksen kuntataloutta koskevia arviointeja. Ohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa ja kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä talousarvioesityksen mukaisilla toimenpiteillä.

Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja hallituksen kuntatalouteen vaikuttavien toimenpiteiden tarkastelussa.

Kuntatalousohjelma valmistellaan valtiovarainministeriön nimeämässä sihteeristössä, jossa ovat mukana kaikki keskeiset kuntien tehtävälainsäädäntöä ja kuntatalouteen vaikuttavia valtion toimenpiteitä valmistelevat ministeriöt sekä Suomen Kuntaliitto.

Valtion ja kuntien välinen neuvottelu käydään Kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa sekä sille valmistelutyötä tekevässä talousjaostossa.

Kuntatalousohjelma julkaistaan kahdesti vuodessa

Kevään kuntatalousohjelma laaditaan valtion julkisen talouden suunnitelman (JTS) valmistelun yhteydessä ja syksyn ohjelma valtion talousarvioesityksen yhteydessä.

Kuntatalouden kehitystä ja hallituksen toimenpiteiden vaikutuksia kuntien talouteen kuvataan uusimman käytössä olevan tiedon pohjalta.

Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027, kevät 2023

- [Kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027, kevät 2023](#)
- [Tuorein kuntatalousohjelma pähkinänkuoressa \(YouTube\)](#)
- [Kuntatalousohjelman painelaskelmakehikko 03/2023](#) (Excel, tiedosto ei ole saavutettava), päivitetty 6.4.2023

KTO:n painelaskelman luvuissa työllisyyspalvelu-uudistus sisällä 2025-

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
1	Valitse kunta:																		
2	Koko maa (Manner-Suomi)																		
3																			
4	Valitse 1000 € tai €/as																		
5	1000 euroa																		
6																			
7	Koko maa (Manner-Suomi)																		
8																			
9																			
10	Tuloksen muodostuminen																		
11	Käyvin hinnoin	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027									
12		1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €									
13																			
14	Toimintakate	-30 356 935	-31 221 279	3 %	-32 280 238	3 %	-34 329 363	6 %	-13 370 277	-61 %	-13 727 470	3 %	-15 057 458	10 %	-15 635 464	4 %	-16 199 684	4 %	
15	Verotulot	22 912 315	23 825 588	4 %	25 418 371	7 %	26 769 390	5 %	14 309 502	-47 %	13 872 180	-3 %	14 280 428	3 %	14 833 825	4 %	15 394 175	4 %	
16	Kunnallisvero	19 142 606	20 124 065	5 %	20 602 525	2 %	21 645 951	5 %	9 936 626	-54 %	9 710 327	-2 %	9 989 870	3 %	10 398 553	4 %	10 809 429	4 %	
17	Yhteisövero	1 902 907	1 956 930	3 %	2 847 098	45 %	3 032 263	7 %	2 158 876	-29 %	1 927 853	-11 %	1 997 558	4 %	2 065 272	3 %	2 189 746	6 %	
18	Kiinteistövero	1 866 802	1 744 593	-7 %	1 968 748	13 %	2 091 176	6 %	2 214 000	6 %	2 234 000	1 %	2 293 000	3 %	2 370 000	3 %	2 395 000	1 %	
19	Valtionosuudet	8 640 795	10 973 335	27 %	9 987 201	-9 %	10 717 672	7 %	3 585 281	-67 %	3 446 971	-4 %	4 483 187	30 %	4 672 517	4 %	4 802 635	3 %	
20	Rahoitustuotot/-kulut, netto	551 442	463 005		570 137		330 002		277 906		242 408		202 012		377 628		334 052		
21	Vuosikate	1 747 617	4 040 649		3 695 471		3 487 700		4 802 413		3 834 088		3 908 169		4 248 506		4 331 178		
22	Poistot	-2 305 725	-2 299 955		-2 411 475		-2 410 787		-2 396 295		-2 460 924		-2 507 278		-2 587 624		-2 667 971		
23	Satunnaiset erät, netto	394 017	79 448		108 940		141 561		53 944		1 030		11 010		0		0		
24	Tilikauden tulos	-164 091	1 820 142		1 392 936		1 218 475		2 460 062		1 374 194		1 411 902		1 660 882		1 663 208		
25	Laskennallinen paine veroprosentin korotukseen (%-yks.)	1,5	-0,3		-0,6		-1,0		-0,4		0,3		0,0		0,3		0,0		
26																			
27																			
28	Rahoitus																		
29	Vuosikate	1 747 617	4 040 649		3 695 471		3 487 700		4 802 413		3 834 088		3 908 169		4 248 506		4 331 178		
30	Satunnaiset erät, netto	394 017	79 448		108 940		141 561		53 944		1 030		11 010		0		0		
31	Tulorahoituksen korjaukset	-838 736	-449 939		-327 950		-327 950		0		0		0		0		0		
32	Tulorahoitus, netto	1 302 898	3 670 158		3 476 461		3 301 312		4 856 357		3 835 118		3 919 179		4 248 506		4 331 178		
33	Investoinnit, netto	-2 733 057	-3 320 702		-2 868 294	-14 %	-2 236 597	-22 %	-4 279 809	91 %	-4 287 979	0 %	-3 955 635	-8 %	-4 711 543	19 %	-4 927 426	5 %	
34	Rahoitusjäämä	-1 430 159	349 456		608 167		1 064 715		576 548		-452 861		-36 456		-463 037		-596 247		
35																			
36																			
37	Lainakanta	18 415 677	19 033 385		19 123 712	0 %	18 058 997	-6 %	17 482 449	-3 %	17 935 310	3 %	17 971 766	0 %	18 434 804	3 %	19 031 051	3 %	
38	Kassavarat	5 058 776	6 454 537		6 504 960		6 970 100		6 706 536		6 679 487		6 652 668		6 625 378		6 598 423		
39	Nettovelka	13 356 901	12 578 848		12 618 752		11 088 897		10 775 913		11 255 823		11 319 098		11 809 426		12 432 628		
40																			
41																			
42	Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 430 159	349 456		608 167		1 064 715		576 548		-452 861		-36 456		-463 037		-596 247		
43																			

Rahoitus

Työ- ja elinkeinopalveluiden uudistus muuttaa kuntataloutta ja nostaa TE-kokonaisuuden kunnille merkittäväksi palvelukokonaisuudeksi, joka vastaa osuudellaan kuntien käyttökuluista peräti reilua 10 prosenttia. Siirtyvä kokonaisuus voidaan jakaa kahteen osaan: siirtyviin palveluihin sekä kannustinmalliin eli kasvaviin etuuskuluihin.

Siirtyvien palveluiden osalta kustannuksia kasvavat sekä lakisääteiset että vapaaehtoisesti järjestettävät, työllisyyttä ja elinvoimaa edistävät palvelut. Uudistuksen myötä valtiolta kuntiin siirtyy noin 4 000 työntekijää.

Kunnat osallistuvat jatkossa myös entistä enemmän työttömyysetuuksien rahoittamiseen. Yksittäisen kunnan rahoitusosuus muuttuu sekä työttömyyden määrän että pituuden mukaan. Mitä pidempään yksittäisen henkilön työttömyys kestää, sitä isomman osan kunta joutuu etuuskuluista maksamaan. Työttömyysetuuksien rahoitusvastuu on peruskunnilla, vaikka palveluita hoitaisi kuntien puolesta työllisyysalue. Uudella työttömyysturvavastuulla eli nk. kannustinmallilla kuntia ohjataan ja kannustetaan huolehtimaan työllisyydestä sekä järjestämään palvelut mahdollisimman tehokkaasti ja vaikuttavasti.

Rahoitukseen liittyviä materiaaleja

[TE-uudistuksen alustavat rahoituslaskelmat \(VM\)](#)

[TE-uudistuksen talouskalvopaketti \(mm. rahoitus ja etuuskulujen vastuut\)](#)

[TE-uudistuksen talouskysymyksiä \(mm. järjestämisvastuun osalta\)](#)

[Esitysmateriaali, TE-uudistuksen talousvaikutukset](#)

[Tallenne, TE-uudistuksen talousvaikutukset](#)

TE-uudistus tulee, syksyllä pitää olla jo paljon valmista

- Tähänkin parhaat neuvot, linkit ja laskelmat Kuntaliitosta
- <https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/tyollisyys/te-palvelut-2024-uudistus/rahoitus>

Tekoälyn analyysi valtionosuus- järjestelmän ongelmista

0

Mitä ongelmia näet kuntien valtionosuusjärjestelmässä?

Kuntien valtionosuusjärjestelmässä on useita haasteita, joista joitain ovat:

1. Monimutkaisuus: Kuntien valtionosuusjärjestelmä on hyvin monimutkainen, mikä voi tehdä sen ymmärtämisen ja käytön haastavaksi. Tämä voi johtaa siihen, että kunnat eivät pysty täysin hyödyntämään niille tarkoitettuja valtionosuuksia.
2. Riittämättömyys: Kuntien valtionosuudet eivät välttämättä kata kaikkia kuntien tarpeita ja kustannuksia. Tämä voi johtaa siihen, että kunnat joutuvat turvautumaan muihin tulonlähteisiin tai vähentämään palvelujaan.
3. Kuntien välinen tasa-arvo: Kuntien välillä on suuria eroja taloudellisessa tilanteessa, mutta valtionosuudet eivät välttämättä huomioi näitä eroja riittävästi. Tämä voi johtaa siihen, että heikommassa taloudellisessa asemassa olevat kunnat eivät saa tarpeeksi tukea.
4. Muuttuvat kustannukset: Kuntien kustannukset voivat muuttua nopeasti esimerkiksi väestönkasvun tai palveluiden tarpeen muutosten myötä. Kuitenkin valtionosuudet määritellään vuosittain, mikä voi johtaa siihen, että kunnat eivät saa tarpeeksi tukea muuttuviin kustannuksiin vastaamiseen.
5. Kannustimet: Kuntien valtionosuudet voivat vaikuttaa kuntien kannustimiin, koska ne voivat vähentää kuntien kannustimia lisätä omaa verotulojaan tai kehittää uusia tuloja. Tämä voi johtaa siihen, että kunnat eivät ole niin innovatiivisia tai tehokkaita kuin ne voisivat olla.

Näiden ongelmien korjaaminen edellyttää kuntien valtionosuusjärjestelmän tarkastelua ja tarvittaessa uudistamista, jotta se olisi nykyistä selkeämpi, oikeudenmukaisempi ja paremmin vastaisi kuntien tarpeita.

Tekoälyn vinkit vos-järjestelmän uudistamiseen

0

Miten Suomen kuntien valtionosuusjärjestelmää kannattaisi uudistaa?

Suomen kuntien valtionosuusjärjestelmä on monimutkainen ja sisältää useita eri osatekijöitä, jotka vaikuttavat kuntien rahoitukseen. Kuntien valtionosuudet perustuvat muun muassa asukaslukuun, ikärakenteeseen, verotuloihin, sosiaaliturvamenoihin ja terveydenhuoltokustannuksiin. Vaikka valtionosuusjärjestelmä on pyritty tekemään mahdollisimman oikeudenmukaiseksi ja tasapuoliseksi eri kuntien välillä, on siinä silti useita haasteita.

Alla on joitakin mahdollisia keinoja, joilla Suomen kuntien valtionosuusjärjestelmää voisi uudistaa:

1. Selkeyttäminen: Järjestelmää voitaisiin selkeyttää ja yksinkertaistaa, jotta sen toimintaa ja vaikutuksia on helpompi ymmärtää.
2. Kriteerien päivittäminen: Kriteerejä, joilla valtionosuudet jaetaan, voitaisiin päivittää vastaamaan paremmin nykyistä tilannetta ja tulevaisuuden haasteita.
3. Painotusten uudelleenarviointi: Painotuksia, joita eri kriteereillä on kuntien valtionosuuden määräytymisessä, voitaisiin uudelleenarvioida ja muuttaa tarvittaessa.

4. Valtionosuuksien määrän korottaminen: Valtionosuuksien määrää voitaisiin korottaa, jotta kunnat saavat riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseen.
5. Kuntien verotusoikeuden vahvistaminen: Kuntien verotusoikeutta voitaisiin vahvistaa, jotta kunnat voivat paremmin vaikuttaa omaan rahoitukseensa.
6. Kuntien yhteistyön tukeminen: Kuntien yhteistyötä voitaisiin tukea, jotta palveluiden tuottaminen ja rahoitus voidaan jakaa useamman kunnan kesken.

Nämä ovat joitakin keinoja, joilla Suomen kuntien valtionosuusjärjestelmää voitaisiin uudistaa. On kuitenkin tärkeää huomioida, että järjestelmän uudistaminen vaatii huolellista suunnittelua ja yhteistyötä kuntien ja valtion välillä, jotta uudistukset saadaan toteutettua mahdollisimman oikeudenmukaisesti ja vaikuttavasti.

Ota yhteyttä!

Erityisasiantuntija

Olli Riikonen

olli.riikonen@kuntaliitto.fi

Puh. 050 477 5619

Facebook: Kuntien valtionosuusaktivistit

Twitterissä laiskasti

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi